

I dag er havskildpaddeskjold erstattet af træ og kokosnøddeskal. Den store udfordring for de lokale kunsthåndværkere er produktudvikling. Det er nye materialer, de arbejder med, og det er ikke alt vi ser, som er lige vellykket.

Naturligt at tænke langsigtet

FOTO: TOPPX2

Vi småløber frem og tilbage på den lange bro, der fører ind til landsbyen Payung Payung. I vandet basker havskildpadder omkring i forskellig størrelse – ind og ud mellem koralformationer. Se der er en – og der, udbryster vi pegende i munden på hinanden. Det er da helt utroligt!

Landsbyen ligger på øen Maratua ud for den indonesiske del af Borneo, og vi er taget hertil for at høre om hvilke fremskridt, der er sket i et projekt, som vi støtter i området. Vi møder landsbylederen, der er en ældre mand, som kan fortælle historier fra området. Blandt andet, at landsbyens navn, *Payung Payung*, egentlig betyder *paraplyer*, og at det kommer af nogle paraply-formede sten i nærheden. Jeg spørger ham, om Payung Payung eventuelt har myter eller legender, hvor havskildpadder indgår, for med det antal, som vi har observeret i dag, må de skjoldede dyr da have fået en plads i landsbyens historie. Men nej, landsbylederen ryster på hovedet og fortæller, at man virkelig har undret sig over deres tilstedeværelse. Havskildpadderne dukkede først op for tre år siden, og ingen kan rigtigt forklare hvorfor.

Men landsbylederen fortæller videre, at det er besluttet, at havskildpadderne skal have lov at være i fred – og at det også er indskrevet i

'Aftalen'. Det viser sig, at vor partnerorganisation i området for nyligt har fået en aftale i hus med de fire landsbyer på Maratua, og at denne blandt andet siger, at man ikke længere vil slå havskildpadder ihjel, at de er truede og fredede, og at man fremtidigt vil arbejde for deres bevarelse. Til gengæld vil landsbyerne få hjælp til at opstarte alternative indkomstkabende aktiviteter, for tidligere tjente man faktisk penge på at slagte havskildpadder.

Uden for et hus hænger et skilt med ordet *Sisik*. Det er det indonesiske navn for den ægte karetteskildpadder, for i huset her lavede man tidligere armbånd og figurer af denne havskildpaddes smukke skjold. I dag er skiltet det eneste, der har med havskildpadder at gøre, for skjold er erstattet af træ og kokosnøddeskal. Og den store udfordring for disse lokale kunsthåndværkere er produktudvikling. Det er nye materialer der arbejdes med, og ikke alt vi ser er lige vellykket. Succes har stedet dog haft med produktion af nogle væglamper og figurer, der er blevet solgt til et nærliggende resort – og mere hjælp til design og markedsføring er på vej.

Den nyligt underskrevne aftale har været undervejs et par år, og kun en lille del af den handler om havskildpadder. Aftalen handler for

eksempel også om ikke at anvende ubæredygtige fiskemetoder såsom bomber og cyanid. Mange møder er de sidste par år blevet brugt til at diskutere og oplyse om de kortsigtede fiskerimetoders langsigtede effekt på miljøet. Og det syntes at have båret frugt.

En undersøgelse af Maratua-beboernes viden om og holdning til årsag, virkning og sammenhænge i naturen blev foretaget før arbejdet gik i gang – og nu igen her et par år senere. Resultatet er overbevisende. Beboerne tænker nu langt mere langsigtet end tidligere, og Payung Payungs leder påstår også hårdnakket, at ingen i hans landsby i dag kunne finde på at bruge bomber til at fiske med. Han vurderer, at bombefiskeri i området er nedsat med 80-90 procent. Han fortæller, at det har været – og stadig er – det altdominerende samtaleemne, når repræsentanter fra øens landsbyer mødes for at diskutere fremtiden for landsbyerne og deres fælles ressourcer.

Faktisk tyder meget på, at etableringen af landsbyfora, hvor WWF faciliterer diskussioner om anvendelse af ofte sårbare og begrænsede ressourcer, er medvirkende til, at det stille og roligt bliver helt naturligt at tænke langsigtet. Og det er vel i bund og grund det bedste resultat, vi overhovedet kan håbe på.

for a living planet

sk
den over for at
et værdigt liv

le arter en
de.

LENE TOPP

Lene Topp er kulturgeograf og har siden 1999 arbejdet for WWF Verdensnaturfonden, specielt med projekter i Sydøstasien. Lene bliver gennem sit arbejde konfronteret med en bred vifte af marine miljøproblematikker. Siden 2002 har hun boet på Borneo sammen med sin mand Claus. De er begge aktive dykkere og undervandsfotografer.

FOTO: TOPPX2